

Š i f r a k a n d i d a t a :

Državni izpitni center

M 1 8 2 5 0 1 2 1

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

≡≡≡ Izpitna pola 1 ≡≡≡

Obča geografija – Regionalna geografija sveta in Evrope

Sreda, 29. avgust 2018 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola vsebuje 24 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 50. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.
Odgovarjajte v obliki povedi in ne le z besedo ali besedno zvezo. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

*Ta pola ima 16 strani (1–16), od tega 4 prazne.
Barvna priloga ima 4 strani (17–20), od tega 1 prazno.*

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 8 2 5 0 1 2 1 0 3

Prazna stran

OBRNITE LIST.

4. S pomočjo slike 7 v barvni prilogi, ki prikazuje smer stalnih vetrov, dopolnite besedilo tako, da izberete eno od besed, ki sta zapisani pod črto, in jo zapišete na črto.

Zaradi močnega segrevanja površja se nad ekvatorjem zrak _____ in adiabatno *dviguje – spušča*

_____. Tako nad ekvatorjem nastaja sklenjeno območje _____
ohlaja – segreva *nizkega – visokega*

zračnega tlaka, kar vpliva na _____ količino padavin ob ekvatorju.
večjo – manjšo

(2 točki)

5. Imenujte vremenotvorno središče, ki nastaja na območju, ki je na sliki 7 v barvni prilogi označeno s črko A, ter z opisom vzroka in posledice pojasnite njegov vpliv na količino padavin v Evropi poleti.

Vremenotvorno središče: _____

Pojasnitev: _____

_____

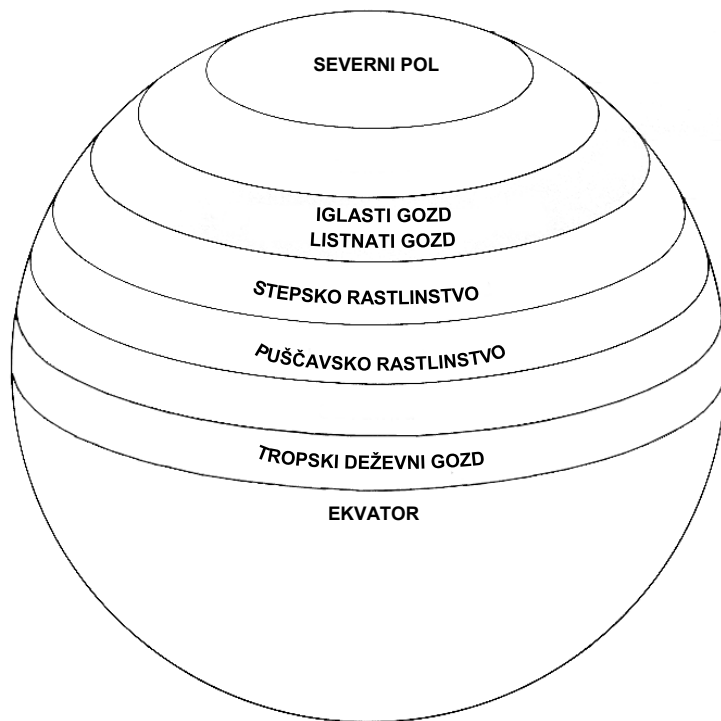
_____

(2 točki)

Svet 1

6. Slika 2 prikazuje poenostavljen in splošen model rastlinskih pasov od ekvatorja do severnega pola. V model je vpisana večina skupin naravnega rastlinstva. V prazna pasova severno od ekvatorja vpišite ustrezni skupini naravnega rastlinstva.

Slika 2

(Prirejeno po: Galbraith, I., 1995: Understanding the Physical World, str. 112. Oxford University Press. Oxford)

(2 točki)

7. V preglednico vpišite DA, če je trditev pravilna, oziroma NE, če je napačna.

Trditev	DA ali NE
Na zavetnih pobočjih Skalnega gorovja prevladujejo vlagoljubne rastline.	
Gozdna meja v Himalaji je višja kakor v Alpah.	

(2 točki)

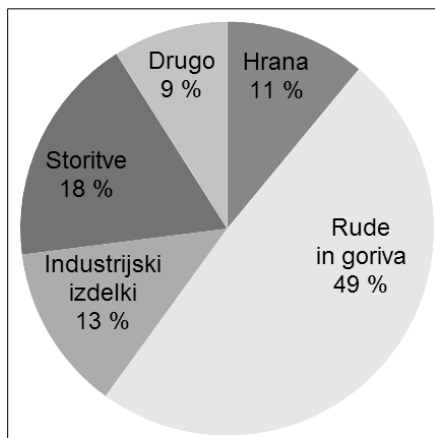
Svet 2

10. Obkrožite DA, če je trditev pravilna, oziroma NE, če je napačna.

- DA NE Najnovejša industrijska območja v Združenih državah Amerike so se razvila na območju Velikih jezer, kjer je na voljo poceni transport.
- DA NE Silicijeva dolina v Združenih državah Amerike je primer območja, usmerjenega v industrijo visoke tehnologije.

(2 točki)

11. Obkrožite državo, za katero je značilna sestava izvoza, ki jo prikazuje slika 3.

Slika 3

(Vir podatkov: Thirlwell, M., 2015: Exports in 2014: A first look.
URL: <http://News/Economics-at-in-2014-a-first-look>. Pridobljeno: 30. 12. 2016.)

Japonska   Kitajska   Avstralija

(1 točka)

12. Opišite dva različna razmestitvena dejavnika, ki sta spodbudila razvoj industrije na jugovzhodu Brazilije.

- 1 _____
- _____
- 2 _____
- _____

(2 točki)

13. S pomočjo slike 9 v barvni prilogi imenujte afriško državo, ki črpa nafto v delti reke Niger in v kateri energijski viri predstavljajo več kot polovico celotnega izvoza. Pojasnite negativno posledico, ki jo gospodarstvom držav povzroča odvisnost od izvoza ene same rude ali energijskega vira.

Država: _____

Pojasnitev: _____

_____
_____

(3 točke)

14. Preberite besedilo in pojasnite dve pozitivni okoljski posledici, ki ju bo povzročila opisana zamenjava energijskih virov na Kitajskem.

Kitajska je kot največji svetovni onesnaževalec v obdobju 2000–2013 kar za trikrat povečala porabo premoga. Najnovejša ekonomska študija pa dokazuje, da je poraba premoga v letu 2014 končno dosegla vrh in se potem dve leti zapored zmanjševala. To naj ne bi bilo naključje, ampak začetek stalnega upadanja. Upad v letih 2015 in 2016 se sicer deloma pripisuje manjši gospodarski rasti, vendar tudi prehodu Kitajske od težke industrije k storitvenim dejavnostim. Medtem ko poraba premoga upada, se na Kitajskem povečuje raba obnovljivih virov energije. Tako se je samo v prvi polovici leta 2016 proizvodnja električne energije iz vetrnih elektrarn in hidroelektrarn povečala za 13 %, iz sončnih elektrarn pa za 20 %.

(Prirejeno po: Carrington, D., 2016: China's coal peak hailed as turning.

URL: <https://www.theguardian.com/environment/2016/jul/25/china-coal-peak-hailed-turning>. Pridobljeno: 30. 12. 2016.)

1 _____

_____
_____

2 _____

_____
_____

(2 točki)

17. Na črto pred vsako trditvijo napišite B, če opisuje značilnost Baltskega ščita, oziroma R, če opisuje značilnost Ruske plošče, ali O, če opisuje značilnosti obeh.

- _____ Zahodno od pokrajine se dviguje gorovje iz starejšega paleozoika.
- _____ Jezera so posledica celinske poledenitve.
- _____ Pribaltske države ležijo na predkambrijskih kamninah, ki jih pokrivajo plasti mlajših sedimentov.

(2 točki)

18. Na sliki 4 v nalogi 15 so s črkami A, B, C in D označena območja v Evropi. K trditvam v preglednici vpišite črko tistega območja, za katero trditev velja.

Trditev	Črka območja
Kvartarni rečni nanosi se menjavajo z nanosi puhlice.	
Severni in južni pas sta pretežno iz apnenca, osrednji pa iz magmatskih in metamorfni kamnin.	

(2 točki)

19. S pomočjo slike 10 v barvni prilogi pojasnite vzrok za nastanek edine otoške severnoevropske države.

(2 točki)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

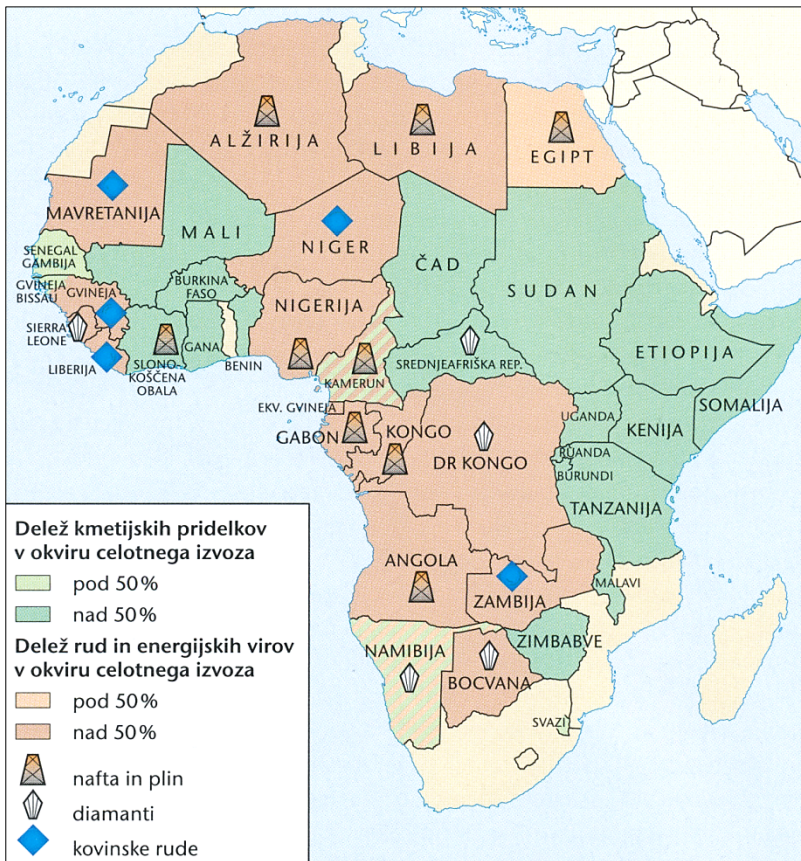
M 1 8 2 5 0 1 2 1 1 5

Prazna stran

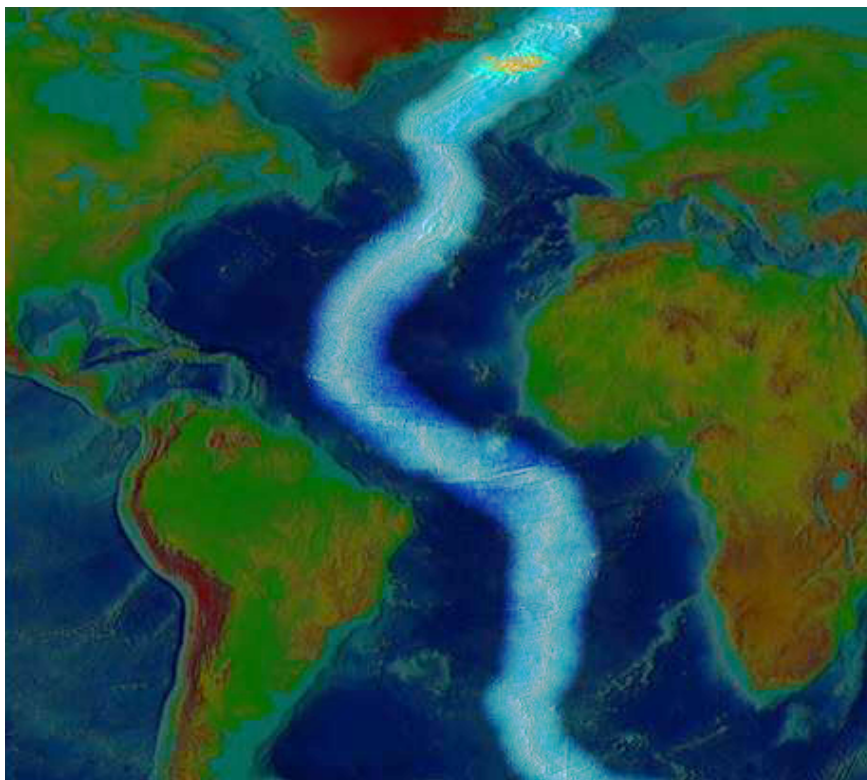

Slika 9

(Vir: Senegačnik, J., 2013: Svet. Geografija za 2. letnik gimnazij, str. 56. Modrijan. Ljubljana)

Slika 10

(Vir: Godec, G., in drugi, 2008: Geografija Severne Evrope. Elektronski vir. Svarog. Miklavž na Dravskem polju)

